

Aan: Minister Dr. M. Bussemaker
Betreft: Reactie BVMBBO op beleidsbrief De menselijke maat in het mbo
Briefnummer: 1529
Datum: 6 december 2015

Geachte mevrouw Bussemaker,

De Beroepsvereniging MBO (BVMBBO) heeft met belangstelling kennis genomen van uw brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal (d.d. 26 november 2015). In deze brief formuleert u voorstellen om de menselijke maat in het mbo te stimuleren en samenwerking tussen scholen te bevorderen. De BVMBBO wil uw beschrijving van het mbo nuanceren en – vanuit dat realistische beeld – handreikingen bieden voor een constructieve koers.

Mbo-instellingen zijn geen leerfabrieken

Allereerst herkent de BVMBBO niet het beeld dat u schetst van mbo-instellingen ('leerfabrieken'). Deze beschrijving doet geen recht aan de grote inzet van het mbo om juist die menselijke maat te realiseren. Het 'klein organiseren' heeft de afgelopen jaren in grote instellingen een vlucht genomen. Het onderwijs is steeds vaker in onderwijsteams georganiseerd en deze aanpak werpt zijn vruchten af. Teams zijn bevolgen en de kwaliteit van samenwerken neemt toe. De mensen spreken elkaar weer aan, ze zijn trots op hun werk en willen kwaliteit leveren en zichzelf verantwoorden. Rapportages en metingen staven deze kwaliteitsslag: de tevredenheid van studenten en medewerkers is gestegen, de examinering en diplomering zijn beter geworden.

Menselijke maat: teams aan zet

De BVMBBO wil dat de tweezijdige problematiek – de menselijke maat en meer kwaliteit – zoals u die beschrijft, wordt benaderd vanuit de kern van het onderwijsproces. Wij zijn van mening dat de organisatie van het onderwijs van onderaf moet gebeuren. Concreet betekent dit dat scholen de onderwijsteams in positie moeten brengen. Daarnaast is het van belang dat ze het onderwijskundig leiderschap van docenten en direct leidinggevende vergroten. De teams zijn aan zet in het terugbrengen van de menselijke maat. Het college van bestuur moet dit ondersteunen. Een van bovenaf wettelijk opgelegde structuur is niet wenselijk. De BVMBBO plaatst vraagtekens bij de maximale omvang van mbo-colleges – 5.000 studenten – die u voorstaat en de wettelijk vastgelegde rol van de directeur. De afstand tussen collegedirecteur en onderwijsteams zal hiermee niet verkleint worden. Het aanstellen van collegedirecteuren zal in sommige organisaties leiden tot een extra managementlaag. Wij betwijfelen ten zeerste dat deze koers de menselijk maat terugbrengt en de kwaliteit verhoogt.

Keuzevrijheid in plaats van concurrentie

De BVMBBO pleit voor keuzevrijheid in plaats van concurrentie. Keuzevrijheid op het gebied van didactische principes zoals hybride leren of juist klassikaal leren. Wij gaan ervan uit dat iedere opleiding aan bepaalde kwaliteitseisen voldoet. Concurrentie aanwakkeren rondom kwaliteit vinden we daarom de verkeerde route.

Responsief en toekomstgericht mbo

Met uw brief 'Een responsief mbo voor een hoogwaardig vakmanschap' heeft u responsiviteit hoog op de agenda gezet. U wilt dat scholen en docenten, samen met het bedrijfsleven, snel kunnen reageren op ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. In deze brief zegt u dat onderwijsvernieuwing vanuit het onderwijs zelf moet komen. De Beroepsvereniging MBO ondersteunt dit belang van responsief en toekomstgericht mbo. Uw voorstel om een gemeenschap mbo-colleges te vormen via opgelegde structuur, staat haaks op responsiviteit: het zorgt voor verzuiling in plaats van innovatie.

De Beroepsvereniging MBO streeft naar middelbaar beroepsonderwijs dat aansluit op de wensen en behoeften van studenten en samenleving, voor nu en in de toekomst. Het welbevinden van de student staat hierbij voorop. Onderwijskundig leiderschap vanuit de beroepsgroep docenten is daarbij een voorwaarde. De Beroepsvereniging MBO wil u graag ondersteunen bij uw streven naar een menselijke maat en kwaliteit.

Wij gaan graag met u in gesprek om dit gezamenlijke doel op een passende wijze te realiseren.

Namens de Beroepsvereniging MBO,

Met vriendelijke groet,

Marjolein Held

Voorzitter Beroepsvereniging MBO

